

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

Możliwości finansowania przedsiębiorczości w latach 2014-2020 i rola innowacji w rozwoju sektora MŚP

Agnieszka Dawydzik

Dyrektor Departamentu
Koordynacji Strategii i Polityk Rozwoju

Warszawa, 29 października 2014 r.

€ Fundusze
Europejskie

2007-2013

2014-2020

Polityka Spójności

67 mld euro

82,5 mld euro

Wspólna Polityka Rolna

29,3 mld euro

32,1 mld euro

Inne instrumenty i programy

ok. 4,9 mld euro

96,3 mld euro

119,5 mld euro

Założenia do wskaźników wykorzystania środków europejskich w ramach Umowy Partnerstwa:

Wydatki na badania i rozwój (GERD) w % PKB		
<u>2013</u>	<u>2020</u>	<u>2023</u>
0,9%	1,7%	1,94%

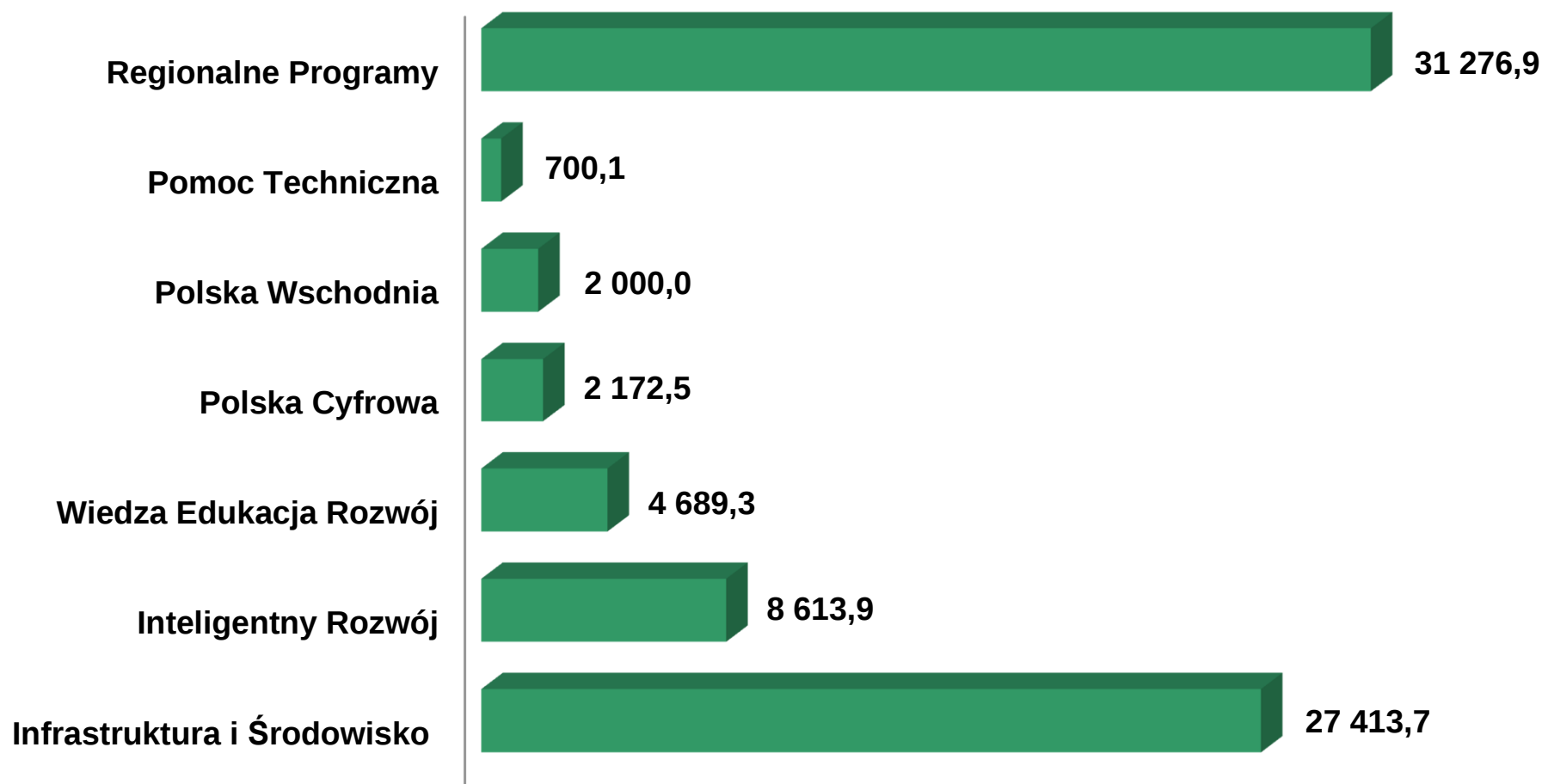
Nakłady na B+R ponoszone przez organizacje gospodarcze (BERD) w % PKB		
<u>2013</u>	<u>2020</u>	<u>2023</u>
0,33%	0,8%	0,93%

Osiągnięcie powyższych wskaźników będzie wymagać przeznaczenia na wsparcie sektora nauki, B+R oraz wdrażanie innowacji przez przedsiębiorstwa więcej środków, w tym z funduszy UE, niż w latach 2007-2013.

Dlatego w ramach polityki spójności na lata 2014-2020 nastąpi koncentracja środków na priorytetach rozwojowych Polski – min. 50% środków zostanie przeznaczonych na wsparcie realizacji celów tematycznych warunkujących inteligentny wzrost gospodarczy.

w mln euro

Wsparcie **przedsiębiorstw** w latach 2014-2020 przewidziano przede wszystkim w zakresie:

- promowania **inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje**,
- **podnoszenia konkurencyjności sektora MŚP**,
- **rozwoju produktów i usług opartych na technologiach informacyjno-komunikacyjnych**,
- promowania **efektywności energetycznej i użycia odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach**,
- **samozatrudnienia, przedsiębiorczości, tworzenia nowych miejsc pracy oraz adaptacji pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian**,
- rozwoju **podmiotów ekonomii społecznej**.

Na powyższe działania w ramach polityki spójności 2014-2020 przeznaczone będzie ok. **20 mld euro** środków unijnych.

Ukierunkowane na wspieranie:

- **inteligentnych specjalizacji**
- **sektora MŚP**

Duże przedsiębiorstwa będą mogły otrzymać wsparcie z funduszy unijnych w zakresie inwestycji dotyczących:

- wzmacniania badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji
- wspierania przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach

Wsparcie przedsiębiorstw w szerszym zakresie poprzez wykorzystanie **instrumentów finansowych: kapitałowych i dłużnych.**

- **Program Operacyjny Inteligentny Rozwój** - główne źródło wsparcia B+R i innowacji. Głównym celem PO IR będzie znaczące pobudzenie innowacyjności gospodarki, w szczególności wzmocnienie współpracy przedsiębiorstw z jednostkami naukowymi w celu komercjalizacji wyników prac badawczych oraz zwiększenia wartości prywatnych nakładów na B+R,
- **Regionalne Programy Operacyjne** - działania zwiększające konkurencyjność przedsiębiorstw, w tym poprzez zwiększenie prowadzenia prac B+R i ich wykorzystania w produkcji,
- **Program Operacyjny Polska Wschodnia** - działania mające największy potencjał do przełamywania barier rozwojowych makroregionu oraz tworzenia podstaw do przyśpieszenia tempa rozwoju gospodarczego, w tym nakierowane na rozwój konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw,
- **Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój** - m.in. podwyższanie kompetencji kadr małych i średnich przedsiębiorców, wsparcie na zakładanie własnej firmy, wyższa jakość usług instytucji otoczenia biznesu.
- **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko** - projekty w zakresie efektywności energetycznej, a także w zakresie wsparcia inwestycji dotyczących poprawy jakości powietrza,

Działania realizowane w **Programie Operacyjnym Inteligentny Rozwój** będą miały na celu zwiększenie innowacyjności gospodarki, w szczególności wzmocnienie współpracy przedsiębiorstw z jednostkami naukowymi w celu komercjalizacji wyników prac badawczych oraz zwiększenia nakładów prywatnych na B+R.

Wspierany będzie **cały proces powstawania innowacji lub jego wybrane elementy**: od fazy tworzenia się pomysłu, poprzez etap prac badawczo-rozwojowych, aż po komercjalizację wyników prac B+R w działalności przedsiębiorstw.

Przykładowe typy projektów:

- Wsparcie projektów badawczo-rozwojowych przedsiębiorstw - od początkowej fazy badań aż do etapu, kiedy nowe rozwiązanie będzie można skomercjalizować w postaci produktu/ usługi/ technologii/ procesu;
- Wsparcie zastosowania wyników prac B+R w gospodarce;
- Tworzenie warunków infrastrukturalnych dla prowadzenia działalności B+R przez przedsiębiorstwa;
- Kredyt na innowacje technologiczne - skierowany do MŚP i obejmujący projekty polegające na wdrażaniu innowacji o charakterze technologicznym;
- Wsparcie ochrony własności przemysłowej przedsiębiorstw,
- Wsparcie internacjonalizacji innowacyjnych przedsiębiorstw,

Alokacja POIR: **8,61 mld euro z EFRR**

Program Operacyjny Polska Wschodnia to dodatkowy instrument wsparcia finansowego 5 województw Polski Wschodniej: lubelskiego, podlaskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego, który będzie uzupełnieniem i wzmocnieniem działań prowadzonych w ramach regionalnych i krajowych programów operacyjnych polityki spójności.

Planowane typy projektów dla przedsiębiorstw:

- Platformy startowe dla nowych pomysłów (kompleksowy program akceleracji pomysłów w makroregionie, obejmujący: prace nad rozwojem pomysłu, w tym indywidualne specjalistyczne doradztwo w rozwoju nowego, innowacyjnego pomysłu oraz wsparcie finansowe związane z rozwinięciem działalności gospodarczej nowego przedsiębiorstwa typu startup)
- Nowe modele biznesowe MŚP w oparciu o internacjonalizację ich działalności (instrument o charakterze doradczym);
- wsparcie MŚP i ich konsorcjów działających w ramach ponadregionalnych inicjatyw klastrowych w celu opracowania innowacyjnych produktów i usług;
- wykorzystanie procesów wzorniczych w MŚP;
- tworzenie i rozwój sieciowych produktów turystycznych o znaczeniu co najmniej ponadregionalnym;
- wsparcie skierowane do ośrodków innowacji w celu uruchomienia wysoce specjalistycznych usług (proinnowacyjnych i prorozwojowych) skierowanych do przedsiębiorców.

Alokacja POPW: **2 mld euro z EFRR.**

PO WER będzie wspierać następujące obszary:

- zatrudnienie i mobilność pracowników,
- włączenie społeczne i walkę z ubóstwem,
- inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie,
- wzmacnianie sprawności i efektywności państwa.

Planowane wsparcie w zakresie przedsiębiorstw:

- **Szczególny nacisk zostanie położony na podniesienie jakości i adekwatności wsparcia szkoleniowego oraz diagnozowanie potrzeb szkoleniowych poprzez stworzenie systemu dystrybucji środków na szkolenia opartego na podjęciu popytowym** (o sfinansowaniu konkretnego szkolenia będzie decydował popyt na daną usługę zgłaszany przez odbiorców wsparcia, m.in. przedsiębiorców, osób planujących samodzielnie podnosić kwalifikacje zawodowe).
- Kluczowym elementem systemu wspierającym poprawę jakości szkoleń będzie stworzenie **Rejestru Usług Rozwojowych, tj. ogólnopolskiej bazy podmiotów świadczących usługi edukacyjno-szkoleniowe finansowane zweryfikowane pod względem jakościowym.**
- Planowana jest również budowa systemu wczesnego ostrzegania i szybkiego reagowania na zmiany gospodarcze, a także **zapobieganie sytuacjom kryzysowym przedsiębiorstw**, które odczuwają negatywne skutki zmiany gospodarczej.

Alokacja: **3,92 mld euro z EFS oraz 550 mln euro z YEI** (Inicjatywa na rzecz zatrudnienia osób młodych).

Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych:

Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych (Youth Employment Initiative) będzie skierowana do regionów, w których poziom bezrobocia osób w wieku **od 15 do 24 lat przekracza 25% (kryterium to spełnia 10 polskich województw: dolnośląskie, kujawsko-pomorskie, lubelskie, lubuskie, łódzkie, małopolskie, podkarpackie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie i zachodniopomorskie).**

Ze względu na szczególnie trudną sytuację osób młodych na rynku pracy, w celu stworzenia kompleksowej, jednolitej i spójnej oferty wsparcia dla wszystkich osób młodych w wieku 15-29 lat, podjęto decyzję o powiększeniu powyższej puli o dodatkowe środki pochodzące z polskiej alokacji EFS. W efekcie środki na realizację przedsięwzięć w ramach specjalnie wydzielonej osi PO WER na rzecz osób młodych w wieku 15-29 lat wyniesie ok. **2 mld euro.**

Celem jest rozwój przedsiębiorczości, szczególnie wśród osób młodych, oraz tworzenie nowych miejsc pracy jako elementów rozwoju rynku pracy, przeciwdziałania bezrobociu i promowania zatrudnienia.

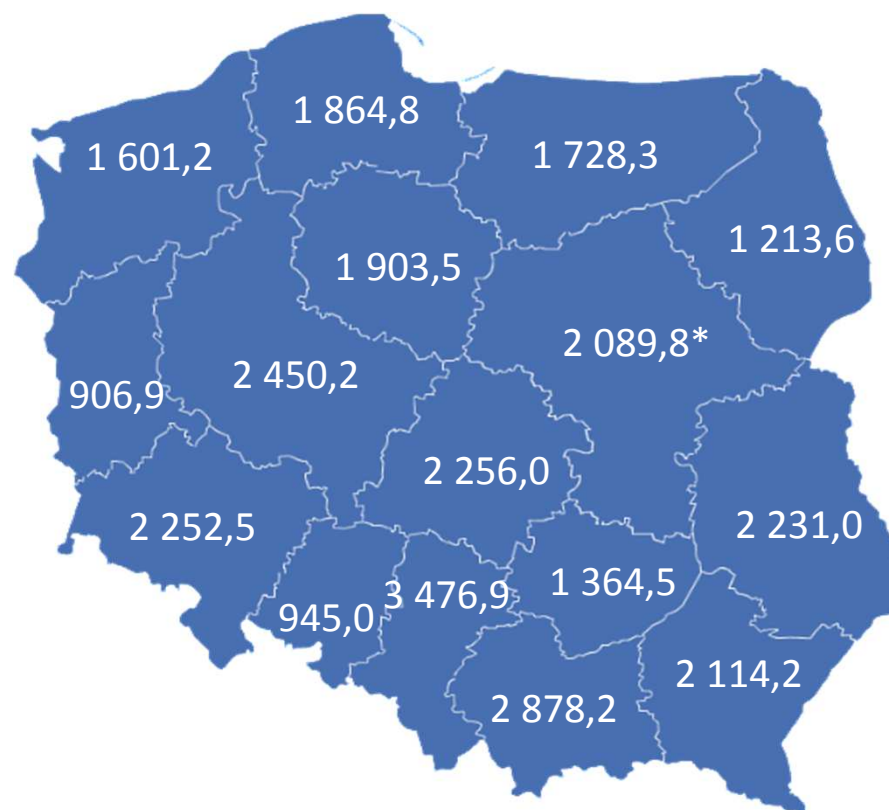
Regionalne Programy Operacyjne

RPO będą realizowały działania zwiększające konkurencyjność przedsiębiorstw, poprzez inwestycje oraz rozwój kadr i kompetencji, a także wzmacniały regionalne inteligentne specjalizacje głównie w zakresie innowacji oraz prac B+R.

Łączna alokacja na 16 RPO wynosi **31,3 mld euro środków z EFRR i EFS**.

Szacuje się, że dla firm przeznaczona zostanie kwota w wysokości ponad **7 mld euro z EFRR i EFS**.

Podział Funduszy Europejskich 2014-2020 na regiony (w mln euro)

*Środki na RPO Województwa Mazowieckiego stanowią około 55% całkowitej alokacji dla tego regionu. Pozostała kwota przeznaczona będzie w programach krajowych.

Przykładowe typy projektów dla przedsiębiorstw:

Inwestycje w B+R i innowacje:

- stworzenie lub rozwój zaplecza badawczo-rozwojowego, służącego działalności innowacyjnej przedsiębiorstw,
- wsparcie prac B+R przez przedsiębiorstwa umożliwiających w szczególności realizację regionalnych inteligentnych specjalizacji,
- wsparcie zastosowania wyników badań naukowych/technologii w gospodarce oraz praw do własności intelektualnej,

Przykładowe typy projektów dla przedsiębiorstw:

Wzrost konkurencyjności MŚP:

- rozbudowa przedsiębiorstwa prowadząca do wprowadzenia na rynek nowych produktów/usług,
- inwestycje w nowoczesne maszyny i sprzęt produkcyjny,
- wsparcie dla przedsiębiorców (głównie MŚP) w zakresie rozwoju produktów i usług opartych na TIK, sprzedaży produktów i usług w Internecie (handel elektroniczny), tworzenia i udostępniania usług elektronicznych odpowiadających ich potrzebom,
- wsparcie doradcze przedsiębiorstw nastawionych na wzrost eksportu i zdobywanie nowych rynków zbytu,
- wsparcie międzynarodowej współpracy gospodarczej przedsiębiorstw,
- efektywność energetyczna MŚP (zmniejszenie strat energii, ciepła, wody),

Przykładowe typy projektów dla przedsiębiorstw:

Wsparcie tworzenia firm:

- rozwój inkubatorów przedsiębiorczości oraz ośrodków wspierających przedsiębiorczość akademicką,
- instrumenty finansowe, w tym preferencyjne pożyczki dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- bezzwrotne dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (np. osób długotrwale bezrobotnych, niepełnosprawnych),
- wsparcie doradczo-szkoleniowe dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej przez wyspecjalizowane instytucje oraz zgodnie z wypracowanymi i obowiązującymi standardami świadczenia usług.

Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian:

- wspieranie rozwoju kwalifikacji przedsiębiorców i pracowników zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami przedsiębiorstw, w oparciu o podejście popytowe,
- dostarczanie kompleksowych usług (szkoleniowych, doradczych, diagnostycznych) odpowiadających na potrzeby przedsiębiorstw,
- wdrażanie zarządzania strategicznego i nowoczesnych metod zarządzania przedsiębiorstwem,
- wsparcie na rzecz zapobiegania sytuacjom kryzysowym przedsiębiorstw, które odczuwają negatywne skutki zmiany gospodarczej,

Przedsiębiorstwa – największym odbiorcą wsparcia z instrumentów finansowych

Zastosowanie instrumentów finansowych – w szczególności w ramach realizacji celu 3 – wzrost konkurencyjności MŚP.

Wachlarz oferowanych produktów finansowych:

- **Wejścia kapitałowe;**
- **Pożyczki;**
- **Gwarancje** – istotne nowe wymogi: przeprowadzenie ostrożnej oceny *ex ante* ryzyka oraz współczynnika mnożnikowego;
- Inne mieszane .

Możliwość łączenia instrumentów finansowych z dotacjami w tym: dotacjami na spłatę odsetek, dotacjami na opłaty gwarancyjne, wsparciem technicznym.

W latach 2014-2020 wzrośnie rola instrumentów finansowych. Planuje się wykorzystanie IF głównie w programach operacyjnych na lata 2014-2020:

Regionalne Programy Operacyjne:

- wsparcie dla MŚP oraz finansowanie projektów miejskich (kontynuacja JEREMIE i JESSICA),
- ewentualnie nowe obszary: efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii.

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój:

- wsparcie przedsiębiorstw poprzez fundusze typu venture capital, sieć aniołów biznesu oraz fundusze kapitału zaangażowanego,
- pożyczki dla wsparcia wdrożeń wyników B+R,
- pożyczki/gwarancje dla wspierania innowacyjnych przedsięwzięć,
- kredyt na innowacje technologiczne.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój:

- pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, udzielane na preferencyjnych warunkach, w szczególności dla osób młodych do 29 roku życia,
- pożyczki/poręczenia dla podmiotów ekonomii społecznej,

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko:

- efektywność energetyczna,
- odnawialne źródła energii.

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY
I ROZWOJU

Dziękuję za uwagę

Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
ul. Wspólna 2/4
00-926 Warszawa

www.mir.gov.pl
www.funduszeuropejskie.gov.pl